

POSTANOWIENIE

Dnia 9 stycznia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak

SSN Wojciech Katner (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi R. M. o wznowienie postępowania zakończonego
prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 listopada 2007 r., sygn. akt I ACA (...), wydanym
w sprawie z powództwa R. M.
przeciwko Bankowi (...) S.A. w K. obecnie w G.
o zapłatę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 9 stycznia 2019 r.,
zażalenia skarżącej na postanowienie Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 21 maja 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

1) oddala zażalenie

**2) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Apelacyjnego w (...)
na rzecz radcy prawnego D. G. kwotę 7500,- (siedem tysięcy
pięćset) złotych powiększoną o należny podatek VAT, z tytułu
wynagrodzenia za udzielenie skarżącej nieopłaconej pomocy
prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 21 maja 2018 r. Sąd Apelacyjny w (...) odrzucił skargę powódki R. M. o wznowienie postępowania w sprawie o zapłatę przeciwko Bankowi (...) S.A. z siedzibą w K., zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 22 listopada 2007 r., sygn. akt I ACa (...).

Skarga powódki w sprawie o wznowienie postępowania została wniesiona dnia 8 grudnia 2017 r. Zarządzeniem z dnia 8 lutego 2018 r. powódka została wezwana o uzupełnienie braków formalnych skargi przez wskazanie na piśmie: zaskarżonego orzeczenia, podstawy do wznowienia postępowania i jej uzasadnienia, okoliczności stwierdzających zachowanie terminu do wniesienia skargi, zgodnie z art. 407 k.p.c., wniosku o zmianę lub uchylenie orzeczenia, wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia, podania swojego numeru PESEL i złożenia odpisu skargi, czyniąc to w terminie tygodniowym, pod rygorem zwrócenia skargi.

Dnia 8 marca 2018 r. powódka uzupełniła braki w ten sposób, że wskazała, iż „wyrok został orzeczony w przestępstwie” i była ona pozbawiona możliwości działania, ponieważ „sądy bronią oszustwa i przestępstwa bogatego pozwanego”.

W tej sytuacji odrzucenie skargi przez Sąd Apelacyjny nastąpiło z uwagi na niespełnienie przesłanek określonych w art. 401 - 404 i art. 409 k.p.c. Ponadto, skarżąca nie przywołała żadnych okoliczności faktycznych, które mogłyby prowadzić do ustalenia, że zachowała ona termin do wniesienia skargi.

We wniesionym zażaleniu pełnomocnik powódki, ustanowiony z urzędu zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 409 w związku z art. 410 § 1 i 2 k.p.c. przez uznanie niespełnienia przez skargę wymagań ustawowych wznowienia postępowania, w sytuacji gdy powódka sama ją złożyła; art. 410 § 1 k.p.c. przez odrzucenie skargi z uwagi na niemożność ustalenia zachowania terminu do jej wniesienia; art. 325 w związku z art. 361 k.p.c. przez błędne oznaczenie strony pozwanej w zaskarżonym postanowieniu. Wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia z zasądzeniem kosztów postępowania zażaleniowego na rzecz

powódki i nie obciążaniem jej kosztami niniejszego postępowania oraz zasądzeniem kosztów pełnomocnikowi powódki z urzędu.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zarzuty postawione Sądowi Apelacyjnemu, dotyczące zaskarżonego zażaleniem postanowienia są bezpodstawne. Sąd w obszernym i starannym uzasadnieniu wyjaśnił, na czym polega nadzwyczajny charakter skargi o wznowienie postępowania, odnoszącego się do prawomocnego orzeczenia sądowego. Wznowienie postępowania może nastąpić tylko w razie wystąpienia przesłanek ściśle określonych w ustawie oraz w określonym terminie zawitym. Rzeczą osoby występującej z taką skargą jest wykazanie w sposób przewidziany ustawą, że przesłanki te zostały spełnione.

Zgodnie z przepisami przywołanymi w uzasadnieniu postanowienia Sądu Apelacyjnego (art. 401 i nast. k.p.c.) skarżący musi wskazać na okoliczności, które wiążą się albo z nieważnością przeprowadzonego postępowania sądowego (art. 401 k.p.c.), albo niezgodnością z Konstytucją, umową międzynarodową lub ustawą aktu normatywnego będącego podstawą wydanego orzeczenia (art. 401¹ k.p.c.), albo też ze względu na wadliwość orzeczenia z innych przyczyn (art. 403 - 404 k.c.); popełnienie przestępstwa tylko wtedy jest podstawą wznowienia, gdy czyn przestępny został ustalony prawomocnym wyrokiem skazującym, chyba że postępowanie karne nie może być wszczęte lub zostało umorzone z innych przyczyn niż brak dowodów (art. 404 k.p.c.). Skoro to nie zostało uczynione, nawet przez uprawdopodobnienie wystąpienia którejs z okoliczności ustawowych, a mimo wezwania przez Sąd nie uzupełnione zgodnie ze wskazówkami Sądu (zarządzenie z dnia 8 lutego 2018 r.), to zgodnie z art. 410 § 1 k.p.c. skarga podlegała odrzuceniu. Przyczyny odrzucenia zostały prawidłowo uzasadnione w postanowieniu Sądu Apelacyjnego. Sporządzenie skargi przez samą powódkę, nie mającą do tego odpowiedniego przygotowania, co podnosi na usprawiedliwienie jej wadliwości, nie zwalniało skarżącej od przynajmniej dostatecznego wypełnienia obowiązków ustawowych dotyczących formy i treści pisma procesowego, w sprawie istotnej dla osoby wnoszącej skargę i o tak znacznej wartości przedmiotu zaskarżenia. Podobnie jak odnośnie do sporządzenia zażalenia na zaskarżone

postanowienie skarżąca mogła wnosić o ustanowienie profesjonalnego pełnomocnika z urzędu w celu sporządzenia wniosku o wznowienie postępowania.

Mimo starań działającego z urzędu pełnomocnika powódki do wniesienia zażalenia, podniesione przez niego zarzuty merytoryczne i formalne wobec zaskarżonego postanowienia Sądu Apelacyjnego, w tym jego oznaczenia i oznaczenia siedziby strony pozwanej, włącznie z przywołanym orzecznictwem i poglądami doktryny nie mogły wystarczyć do uznania za spełnione podstaw wniesienia skargi o wznowienie postępowania.

Z tych względów należało na podstawie art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c. oddalić zażalenie. O wynagrodzeniu nieopłaconego pełnomocnika ustanowionego z urzędu orzeczono na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz. U. poz. 1715).

aj